

ناآرامی‌های بعد از انتخابات ادامه دارند

بیش از دو ماه بعد از انتخابات 22 خرداد، تعداد کمی تظاهرات خیابانی و نشانه‌های ناآرامی عمومی دیده می‌شود. با این وجود، جریان دائم گزارشهایی راجع به بدرفتاری با دستگیرشدگان، مرگهای مرموز دانشجویان و فعالان بازداشت شده، و گمانه‌زنی در رابطه با تدفین دسته‌جمعی و مخفیانه معترضان که توسط رژیم کشته شده‌اند، حس نارضایتی و عصبانیت روزافزون عمومی را دامن زده است.

اوایل مردادماه، پس از مرگ غم‌انگیز چندین معترض در بازداشتگاه‌ها و زندانها، مجلس ایران کمیته ویژه‌ای برای تحقیق در مورد وضعیت بازداشت‌شدگان ناآرامی‌های اخیر تشکیل داد. هفت عضو این کمیته که ریاست آن را پرویز سروری (نماینده تهران) بر عهده دارد، مسئول بررسی ادعاها راجع به بدرفتاری با زندانیان می‌باشند. کمیته ویژه همچنین مسئول ملاقات با بازداشت‌شدگان و بررسی شرایط زندانها و بازداشتگاه‌های متعدد می‌باشد.

در اواخر مرداد، کمیته ویژه با اصلاح‌طلبان مشهوری چون مصطفی تاج‌زاده، محمد علی ابطحی و محمد عطریانفر که بعد از 22 خرداد دستگیر شده و در بازداشت می‌باشند ملاقات کرد. کمیته گزارش داد که هر سه نفر آنها از «شرایط فیزیکی و روانی خوب» برخوردار بودند و بررسی در مورد دستگیری و بازداشت آنها ادامه خواهد داشت.

بازداشتگاه بدنام تعطیل شد

متعاقب دستور رهبر، آیت‌الله خامنه‌ای، بازداشتگاه منفور کهریزک در اوایل مردادماه تعطیل شد. در چند ماه گذشته

تیر - مرداد 1388 جلد 2 - شماره 4

ناآرامی‌های بعد از انتخابات ادامه دارند

تعداد کشته‌شدگان رو به افزایش است

رئیس جدید قوه قضاییه

دادستان جدید تهران

کارآموزهای مرکز اسناد حقوق بشر ایران

گزارش جدید مرکز اسناد حقوق بشر ایران

آیت‌الله صادق لاریجانی، رئیس جدید قوه قضاییه (منبع: خبرگزاری فارس)

بازداشتگاه کهریزک عنوان یکی از وحشتناک‌ترین بازداشتگاه‌های رژیم در بدرفتاری با بازداشت‌شدگان را به خود اختصاص داده بود.

اخبار بدرفتاری و سوءرفتار مداوم و گسترده علیه معترضان به نتایج انتخابات در این بازداشتگاه، در تیرماه و پس از مرگ محسن روح‌الامینی، پسر مشاور محافظه کار محسن رضایی (یکی از کاندیداهای ریاست جمهوری) در زمان بازداشت در کهریزک، به اوج خود رسید.

نامه‌ای خطاب به رئیس مجلس خبرگان، هاشمی رفسنجانی، رسیدگی به شایعات مربوط به تجاوز جنسی بازداشت‌شدگان پس از انتخابات را درخواست نمود. آقای کروبی مدعی شد که با چهار قربانی که به دلیل عدم امنیت حاضر نیستند نامشان آورده کشیده شود صحبت کرده است. ایشان همچنین مدعی شد که بازداشتگاه کهریزک به دلیل وقوع جرایم آزار جنسی علیه مردان و زنان تعطیل شده است. مجلس خبرگان هرگز به طور رسمی به نامه کروبی پاسخ نداد ولی سایر مقامات رژیم نظیر علی لاریجانی، رئیس مجلس، قاطعانه این شایعات را تکذیب نمودند. لاریجانی همچنین از کمیته ویژه بررسی وضعیت بازداشت‌شدگان ناآرامی‌های اخیر درخواست کرد که با آقای کروبی ملاقات نموده و مدارک ایشان در خصوص این شایعات را مورد ارزیابی قرار دهد.

قبل از تعطیل شدن، اعلام شد که بازداشتگاه کهریزک «غیربهداشتی» بوده و از «استانداردهای لازم برای نگهداری بازداشت‌شدگان» برخوردار نمی‌باشد. پس از ناآرامی‌های انتخاباتی بیش از صد بازداشتی به این بازداشتگاه فرستاده شده بودند. گفته می‌شود که حداقل چهار نفر از آنها در زمان بازداشت در کهریزک جان خود را از دست دادند. اخیراً سردار عزیزالله رجب‌زاده اعلام کرد که بازداشت‌شدگان با حکم قضایی به بازداشتگاه کهریزک منتقل شده بودند. این بازداشتگاه در سال 1380 آغاز به کار کرد و به طور عمده محل نگهداری «اراذل و اوباش» دستگیر شده توسط دولت بود.

شایعات و ادعاهای تجاوز جنسی در زندان

نامزد سابق ریاست جمهوری، مهدی کروبی، در مرداد ماه در

تعداد کشته‌شدگان رو به افزایش است

سپرده شده است. همچنین گزارش شده است که بدن او مثله شده بود تا آثار و علائم تجاوز و شکنجه قابل تشخیص نباشد. از آنجایی که رژیم در بررسی و تحقیق و پی‌گیری این جرایم تمایلی از خود نشان نداده است، بعضی از این اطلاعات قابل اثبات نمی‌باشد.

ترانه موسوی از دیگر قربانیان خشونت رژیم در زندان می‌باشد. ترانه اوایل تیرماه در جریان تظاهراتی در مسجد قبا دستگیر شد. دو هفته بعد، جسد سوخته او کنار جاده‌ای در خارج از تهران پیدا شد. به گفته دوستان وی، ترانه به طور فجیعی در زندان مورد تجاوز و شکنجه قرار گرفته بود. مقامات دستگیری ترانه را انکار کرده و مدعی شدند که «شخص نامبرده» خانمی 40 ساله می‌باشد که در حال حاضر در کانادا اقامت دارد و اشخاص

شمار اجساد افرادی که پس از سرکوب توسط دولت در انتخابات 22 خرداد بازداشت یا ناپدید شده‌اند رو به افزایش است.

سعیده پورآقایی، تنها دختر یکی از جانبازان جنگ ایران و عراق، به علت «الله اکبر» گفتن بر پشت بام خانه خود در اواسط مردادماه دستگیر شد. گفته می‌شود که سعیده در زندان مورد تجاوز قرار گرفته و کشته شد. همچنین گفته می‌شود که پس از پی‌گیری‌های پیاپی، 20 روز پس از ناپدید شدن وی، مادر سعیده موفق به شناسایی جسد او در سردخانه‌ای در جنوب تهران شد ولی مقامات از تحویل جنازه به او برای خاکسپاری خودداری کردند. گزارشها حاکی از آن هستند که پورآقایی به طور مخفیانه در قطعه 302 بهشت زهرای تهران به خاک

ترانه موسوی،
تظاهرکننده‌ای که
گفته می‌شود در
بازداشتگاه کشته
شد (منبع:
نامشخص)

را نیز تحت عنوان خانواده وی در تلویزیون دولتی ایران به نمایش گذاردند تا به مقابله با شایعات در مورد مرگ ترانه پردازند. اما سخنگوی کمیته ویژه بررسی وضعیت دستگیرشدگان ناآرامی‌های اخیر به طور قاطعانه ادعای دولت را تکذیب کرد و گفت که موسوی در واقع در زمان بازداشت کشته شده بوده است.

بهزاد مهاجر، عموی یک وبلاگر معروف، چند روز بعد از انتخابات ناپدید شد. 50 روز بعد جسد او برای مراسم تدفین به خانواده‌اش تحویل داده شد. وی ظاهراً از ناحیه قلب مورد اصابت تیر قرار گرفته بود. مقامات هیچ توضیحی در رابطه با

اینکه چه اتفاقی برای نامبرده افتاده ندادند و در زمان مراسم تدفین نیز به دقت مراقب بودند تا اطمینان حاصل کنند که مراسم ابه یک واقعه سیاسی تبدیل نشود.

رئیس جدید قوه قضاییه

در خصوص اعدام شش نفر دیگر نیز صادر نمود. این امر که این احکام تعلیق، دائمی یا موقت هستند نامشخص می‌باشد.

آیت‌الله محمود هاشمی شاهرودی در مرداد 1378 جانشین آیت‌الله محمد یزدی به عنوان رئیس قوه قضاییه شد. در آن زمان وی مدعی بود که «ویرانه» قوه قضاییه را تحویل گرفته است. علیرغم این امر، شاهرودی دو دوره پنج ساله پیاپی رئیس قوه قضاییه بود. متعاقب ناآرامی‌ها و سرکوب 22 خرداد، تعدادی از وکلا، خبرنگاران و فعالان حقوق بشر ایران اعلام کردند که شاهرودی موفق شد در دو دوره ریاست خود «ویرانه» قوه قضاییه را به «زمین اموات» تبدیل کند.

اواخر مردادماه، رهبر ایران، آیت‌الله سید علی خامنه‌ای، آیت‌الله صادق آملی لاریجانی را به عنوان رئیس جدید قوه قضاییه منصوب کرد. قبل از این انتصاب، لاریجانی یکی از اعضای شورای نگهبان و مجلس خبرگان بود.

رئیس پیشین قوه قضاییه، آیت‌الله محمود هاشمی شاهرودی، به عنوان فقیه به عضویت شورای نگهبان و مجمع تشخیص مصلحت نظام منصوب شد. آیت‌الله لاریجانی در اولین اقدام رسمی خود به عنوان رئیس قوه قضاییه، دستور داد که اعدام بهنود شجاعی متوقف شود. گفته می‌شود که شجاعی در سن هفده سالگی مرتکب قتل شده است. لاریجانی فرامین مشابهی

دادستان جدید تهران

آیت‌الله صادق لاریجانی، رئیس منتصب قوه قضاییه، در راستای سیاست‌های خود برای اصلاح قوه قضاییه و بازسازی وجهه قوه قضاییه، سعید مرتضوی، دادستان تهران را از سمت خود برکنار کرد. مرتضوی که به عنوان «قصاب مطبوعات» مشهور می‌باشد پس از گزارش‌های بی‌شمار در خصوص تجاوز، شکنجه و مرگ معترضان به انتخابات در بازداشتگاه‌های مختلف از کار برکنار شد. چند روز پس از برکناری، مرتضوی به عنوان معاون دادستانی کل کشور منتصب گردید. یک شخص نسبتاً نامشهور به نام عباس جعفری دولت‌آبادی جانشین مرتضوی شد. دولت‌آبادی سابقاً رئیس دادگستری کل استان خوزستان بود.

کارآموزهای مرکز اسناد حقوق بشر ایران

تابستان امسال، مرکز اسناد حقوق بشر ایران، شش کارآموز از دانشگاه‌های حقوق آمریکا و کانادا را پذیرا بود. یکی از آنها، ماریا-ایلنا کلووس تجربه خود در تابستان 1388 را چنین توصیف کرد:

«کارآموزی برای مرکز اسناد حقوق بشر ایران به طور فوق‌العاده‌ای مفید و رضایت‌بخش بود. این تجربه اعتقاد و تعهد من در زمینه حقوق بشر بین‌المللی را راسخ کرد. اهمیت کار مرکز اسناد حقوق بشر ایران به طور خیره‌کننده‌ای هنگام حلول بحران حقوق بشر در ایران در برابر چشمان ما آشکار شد ... وظایف و مواردی که در طول این دوره آموختم متعدد و متفاوت بودند؛ مسئولیت‌های من از تحقیق در مورد چهارچوب حقوقی برای بررسی موارد نقض حقوق بشر که اقلیت‌های مختلف ایران متحمل می‌شوند تا فهم معاهدات بین‌المللی را در بر می‌گرفت ... در مجموع، دوره کارآموزی در مرکز اسناد حقوق بشر ایران الهام‌بخش بود و مرا با طبیعت پیچیده کار حقوق بشر بیشتر آشناس کرد.»

مرکز اسناد حقوق بشر ایران از آقای استنلی کتزر، پروفیسور دانشگاه کوپنی‌پیاک، برای اجازه استفاده مرکز از روزنامه‌های ایرانی و آمریکایی که ایشان در زمان انقلاب سال 1357 جمع‌آوری کرده بودند قدردانی می‌کند. پروفیسور کتزر، رئیس و مدیر سابق مرکز پزشکی سلطنتی ایران در تهران در سال‌های 57-1354 بود. مجموعه روزنامه‌های ایشان در حال حاضر در حال وارد شدن به سیستم داده‌های مرکز اسناد حقوق بشر ایران، عادل می‌باشد. مجموعه عادل (www.iranhrdc.org) شامل مدارک جمع‌آوری شده طی تحقیق و بررسی توسط این مرکز بوده و توسط مدافعان حقوق بشر، دانشجویان، محققان و عموم مردم

گزارش جدید مرکز اسناد حقوق بشر ایران

مرکز اسناد حقوق بشر ایران گزارش جدید خود «فتوای مرگ: کشتار دسته‌جمعی زندانیان در سال 1367» را منتشر کرد. این گزارش به بررسی گسترده و سیستماتیک، شکنجه و قتل فراقضایی زندانیان سیاسی در تابستان 1367 می‌پردازد. این کشتار متعاقب فتوای آیت‌الله خمینی در تابستان 1367 به وقوع پیوست. قربانیان از زندانیانی که دوره زندان خود را طی کرده ولی از انکار اعتقادات سیاسی خود خودداری کرده تا زندانیان قدیمی که دوباره دستگیر شده بودند را در بر می‌گرفت. بسیاری خانواده‌های قربانیان هرگز درباره اعدامها مطلع نشدند و هزاران نفر در گورهای بی‌نام و نشان به خاک سپرده شدند. دولت اخیراً یک گور دسته‌جمعی در قبرستان خاوران را با بولدوزر صاف کرد. گزارش «فتوای مرگ: کشتار دسته‌جمعی سال 1367 زندانیان ایران» بر اساس اطلاعات به دست آمده از طریق مصاحبه مرکز اسناد حقوق بشر ایران با بازماندگان و اعضای خانواده قربانیان می‌باشد. این گزارش در وبسایت مرکز www.iranhrdc.org قابل دسترسی می‌باشد.